

رمزگشایی از موهبت تحریم و افزایش قیمت دلار برای ثروتمندان

شکاف‌های طبقاتی عمیق‌تر می‌شود

مریم وحیدیان

شوکر ارزی سال ۹۷ موجب یکی از علل مهم نارضایتی در جامعه بود؛ سیاستی که در تعمیق اختلاف طبقاتی سهم زیادی داشت. افزایش دستوری نرخ ارز در سال ۹۸ نیز ادامه داشت اما به صورت پلکانی و با شیبه کندتر. اکنون قیمت هر دلار آمریکا به حدود ۱۵ هزار تومان رسیده در حالی که در سال ۹۶ قیمت ارز کمتر از ۴ هزار تومان بود. در همین دو سال، البته میانگین درآمد مردم کمتر از ۵۰ درصد بالا رفته اما برخی بنگاه‌های معدنی، پتروشیمی و فولادی و... پیش از ۱۲۵ درصد سود خالص داشتند. صنایع پتروشیمی در این وضعیت شرایط مطلوبی را تجربه می‌کنند. رشد ۱۶ درصدی درآمد پتروشیمی مبین در سال ۹۷، رشد ۱۳۷ درصدی سود صنایع پتروشیمی خلیج فارس در سال ۹۷، افزایش ۲۱۰ درصدی سود خالص پتروشیمی فنوران در سال ۹۷، رشد ۵۱ درصدی سود خالص پتروشیمی مارون در سال ۹۷ و رشد ۹۲ درصدی سود خالص شرکت نفت و گاز پارسیان در سال منتهی به شهریور ۹۸ همه از نشانه‌های سود هنگفت در این حوزه است که ارتباط مستقیم با

افزایش نرخ ارز داشته است. افزایش نرخ ارز هم موجب افزایش قیمت فروش محصولات و هم افزایش یارانه پنهان دولتی در حوزه حامل‌های انرژی به این شرکت‌ها و هم کاهش هزینه‌های کاری نسبت به کل هزینه‌های تولید و نسبت آن با سود خالص شد. ارز عملاً ۴ برابر شد و برای ثروتمندان سود آفرینی کرد اما دستمزد نهایتاً ۵۰ درصد بالا رفت. این محاسبات به خوبی نشان می‌دهد که چطور طبقه کارگر از سیاست‌های تعدیل ساختاری در باره مباحث ارزی آسیب دید و با افزایش نرخ ارز، افزایش بهای خدمات دولتی و افزایش قیمت کالاهای عمومی شرایط سخت‌تری پیدا کرد. «احسان سلطانی» کارشناس اقتصادی توضیح می‌دهد که چطور افت شدید قدرت خرید کارگران منجر به کاهش تقاضای کالاهای دلاری شده و کارگران اصلاً توانی برای ایجاد کسش برای دلار و کالاهای دلاری ندارند. وی به توصیف روند نوسانات ارزی از سال ۹۶ تاکنون پرداخته و گفت: قیمت دلار از ۴ هزار تومان در سال ۹۶ تا اوایل سال ۹۷ به ۵ هزار تومان رسید و یک‌باره شیب تندتری را در مهر ماه طی کرد. قیمت دلار در مهر ماه به میانگین

۱۴۵۰۰ تومان رسید. در این زمان جامعه به شدت نسبت به این شوکر معترض بود. در ماه‌های دی و بهمن ماه با کاهش مواجه بودیم. در سال ۹۸ نیز افزایش قیمت ارز اتفاق افتاد. تا اردیبهشت ماه قیمت دلار ۱۴ هزار تومان وارد کرد. بعد از یک دوره کاهش تا آبان ماه به ۱۲ هزار تومان رسید و در حال حاضر قیمت دلار به رقم ۱۵ هزار تومان رسیده است. او می‌افزاید: با این حساب قیمت دلار از سال ۹۷ تاکنون اول یک دوره شوکر با شیب تند و سپس حول محور میانگین ۱۳ هزار تومان با نوسانات مثبت و منفی پهلو گرفته است. به گفته سلطانی، عرضه دلار به شدت پایین است اما در اصل افت شدید قدرت خرید مردم که در نتیجه افزایش قیمت ارز به وقوع پیوست، موجب شد قیمت ارز به واقع برای «کالاهای دلاری» پدیدانگردد. مردمی که در رفیع نیازهای ابتدایی زندگی از جمله غذا، بهداشت و درمان، اجاره‌خانه و... در مانده‌اند، طبیعتاً توان تهیه کالای دلاری را ندارند و تقاضا برای دلار کاهش یافته است. در واقع کارگران و دهک‌های پایین جامعه پولی ندارند که بخواهند وارد بازار خرید و فروش دلار شوند و فعالیت‌های سفته‌بازانه این روزها در دست یک عده

افزایش نرخ ارز موجب افزایش قیمت فروش محصولات تولیدی، افزایش بارانه پنهان دولتی در حوزه حامل‌های انرژی و کاهش هزینه‌های کاری نسبت به کل هزینه‌های تولید و نسبت آن با سود خالص شده است

خاص است. وی در مقابل به تأثیر جهش قیمت ارز بر فعالیت‌های سرمایه‌داران پرداخته و تصریح می‌کند: سرمایه‌داران آزاد هستند. دولت مالیات چندانی از آنان نمی‌گیرد و نظارتی بر کارشان ندارد. از دولتی بدون کمترین نظارتی در اختیارش قرار می‌گیرد و سود زیادی به حسابشان ریخته شده است. آنها با بهره‌مندی از زانت، قواعد و قوانین آزادانه عمل کردند. او ادامه می‌دهد: مردم اصلاً توانی برای ایجاد کسش برای دلار و کالاهای دلاری ندارند. بخشی از دهک‌های پایین جامعه و بخشی از طبقه متوسط که می‌توانست با چند سال پس‌انداز اسامات فون ایفون بگیرد یا سفر

خارجی به نسبت کم‌هزینه برود یا در پی مدت طولانی پس‌انداز وسیله خانگی خارجی تهیه کند، الان توان خود را از دست داده است. توقف روند واردات کالا در ایران با کاهش قدرت خرید و قفل شدن بازاری و افزایش کسری بودجه و... خود را نشان می‌دهد. این کارشناس اقتصادی با اشاره به روند کاهش واردات کالا می‌گوید: در چند ماه اخیر یک روندی را مشاهده می‌کنیم و آن اینکه واردات کالا در ایران در حال متوقف شدن است. صادرات کالایی ژاپن و کره جنوبی که جزو کشورهای بودند که به ایران صادرات بالا داشتند، اکنون تقریباً صفر شده است. صادرات کالایی از اتحادیه اروپا نیز تقریباً نصف شده است. واردات دارو نیز ۱۰ تا ۱۵ درصد کاهش داشته است که این کاهش به علت تحریم‌ها نیست بلکه به خاطر این است که مردم توان خریدشان کاهش پیدا کرده است. سلطانی معتقد است که عملاً در حال وارد شدن به سیستمی هستیم که فقط می‌توانیم غذا و دارو وارد کنیم. تقاضا برای کالاهای دلاری نیست چون قدرت خرید کارگران کاهش یافته است. در چنین شرایطی دو نوع تقاضا وجود دارد. یک نوع تقاضای سفته‌بازانه و یک تقاضای برای تبدیل سرمایه به دلار.

این کارشناس اقتصادی می‌گوید: بحش‌ارزش سهام بورس نیز حائز قاعده مشخصی نیست. یک علت آن در این واقعیت نهفته است که رشد ارزش سهام نقدی شرکت‌های بورسی پتروشیمی، فولادی، معدنی و... حدود ۵۰ درصد از رشد نرخ ارز بالاتر بوده است. بنابراین اینک مساله یک چیز را روشن می‌کند؛ اینکه چنین نیست که هر دارایی به یک صورت تحت تأثیر تحریم و مسائل این‌گونه قرار گرفته باشد. **کارگران، زبان‌کنندگان افزایش قیمت دلار** افزایش دستوری نرخ ارز یا کاهش آن توسط دولت و بنگاه‌هایی است که قوانین را در دست دارند. عمده عرضه ارز به دست این بنگاه‌هاست. سلطانی می‌افزاید: در آستانه شب

اخبار کاری

مرگ کولبر ۳۱ ساله بعد از سقوط از ارتفاع تته

روز یکشنبه یک کولبر جوان ۳۱ ساله در بیمارستانی در سنج جان باخت. به گزارش ایلنا، «سیوان سیفی» حین کولبری از ارتفاع تته سقوط کرد و به دلیل شدت جراحات، توسط هم‌راهانش به بیمارستانی در سنج منتقل شد ولی مداوی او میسر نشده و بر اثر شدت حادثه جان باخته است.

گزارش مرکز آمار نشان داد: افزایش ۲.۲ درصدی فاصله تورمی دهک‌ها

فاصله تورمی دهک‌ها در بهمن امسال به ۲۶ درصد رسید که نسبت به ماه قبل (۲.۲ درصد) واحد درصد افزایش داشته است. به گزارش ایلنا، مرکز آمار در گزارشی جدید به فاصله تورمی دهک‌ها پرداخته است. بر اساس این گزارش، نرخ تورم کل کشور در بهمن ماه ۱۳۹۸ برابر ۳۷ درصد است که در دهک‌های مختلف هزینه‌ای در بازه ۳۶.۳ درصد برای دهک اول تا ۳۸.۹ درصد برای دهک دهم نوسان دارد. محدوده تغییرات تورم ۱۲ ماهه در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» بین ۴۴.۴ درصد برای دهک اول تا ۵۰.۱ درصد برای دهک دهم است. در مورد گروه عمده «کالاهای غیر خوراکی و خدمات»، تورم بین ۲۹.۲ درصد برای دهک اول تا ۳۶.۲ درصد برای دهک دهم است. بر اساس اعداد مربوط به تورم در میان دهک‌های مختلف هزینه‌ای، فاصله تورمی دهک‌ها در این ماه به ۲۶ درصد رسید که نسبت به ماه قبل (۲.۲ درصد) واحد درصد افزایش داشته است. فاصله تورمی در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» نسبت به ماه قبل ۰.۹ واحد درصد در گروه عمده «کالاهای غیر خوراکی و خدمات» نسبت به ماه قبل ۰.۴ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

مدیر کل امور مستمری‌های تأمین اجتماعی: صدور گواهی کسر اقساط معوق، غیر حضوری می‌شود

مدیر کل امور مستمری‌های سازمان تأمین اجتماعی گفت: صدور گواهی کسر اقساط معوق مستمری‌بگیران تأمین اجتماعی از نیمه دوم اسفند ماه غیر حضوری می‌شود.

به گزارش مهر، سیدمحمدعلی جنانی افزود: با توجه به طراحی سیستم مکانیزه، صدور گواهی کسر اقساط معوق برای مستمری‌بگیران به صورت غیر حضوری و از طریق سامانه تأمین اجتماعی امکان‌پذیر می‌شود و امکان صدور گواهی کسر اقساط معوق در شعب تأمین اجتماعی میسر نیست.

وی با بیان اینکه صرفاً امکان صدور گواهی کسر اقساط معوق برای اخذ تسهیلات از بانک‌ها، مؤسسات مالی و اعتباری و صندوق‌های قرض‌الحسنه دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی، میسر است، افزود: گواهی کسر اقساط معوق بنا به درخواست مستمری‌بگیر به نام خود، به عنوان وام‌گیرنده یا ضامن افراد غیر (اعم از درجه یک و غیر) خواهد شد.

مدیر کل امور مستمری‌های تأمین اجتماعی خاطر نشان کرد: صدور گواهی تعهد کسر اقساط معوق برای بازنشستگان تحت پوشش تا سقف ۶۰ درصد مبلغ مستمری پیش‌بینی شده و امکان صدور گواهی بیش از مبلغ یاد شده میسر نیست. در صورت صدور گواهی‌های متعدد، مبلغ گواهی‌های صادره همواره کمتر یا مساوی ۶۰ درصد مبلغ مستمری دریافتی (بدون لحاظ پرداخت‌های معوقه) خواهد بود.

سوله‌های واحدهای تولیدی را کد در اختیار سرمایه‌گذاران جدید قرار گیرد

رحیمی خاطر نشان کرد: دستگاه‌های اجرایی و بانک‌ها در کنار بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران برای توسعه اشتغال باید گام بردارند. دبیر کارگروه اشتغال اردبیل ادامه داد: بررسی

غیرفعال کشاورزی با اشتغال ۶۷۶ نفر به چرخه فعالیت برگردانده شدند. رحیمی تصریح کرد: برای سال جاری فعال سازی ۸۰ واحد غیرفعال کشاورزی هدف گذاری شده بود که ۵۸ واحد آن با اشتغال ۳۱۵ نفر محقق شده است. تعداد ۲۲۴ واحد کشاورزی غیرفعال نیز طی برنامه سه‌ساله تا سال ۱۴۰۱ به چرخه فعالیت خواهند گشت. مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی اردبیل خاطر نشان کرد: در حوزه گردشگری دو واحد خدماتی تحت تملک بانک قرار گرفته‌اند که به زودی با واگذاری به بخش خصوصی تعیین تکلیف خواهند شد. وی تأکید کرد: سرمایه‌گذاری یکی از اهداف اصلی ما برای گشایش اشتغال است و این روند به جز حوزه صنعت در بخش کشاورزی و گردشگری نیز دنبال می‌شود.

واحدهای تولیدی غیرفعال به چرخه اقتصادی ۷۳۰ فرصت شغلی جدید فراهم شده است و با بازگشت ۱۰۲ واحد تولیدی دیگر به چرخه فعالیت نزدیک به ۱۸۰۰ نفر صاحب شغل خواهند شد. دبیر کارگروه اشتغال با اشاره به فراهم بودن زیرساخت‌ها در شهرک‌های صنعتی افزود: ضرورت دارد با واگذاری و در اختیار گذاشتن سوله‌های واحدهای تولیدی را کد برای سرمایه‌گذاران جدید، تکلیف آنها مشخص شود. رحیمی ادامه داد: واحدهای غیرفعال حوزه کشاورزی در برنامه سه‌ساله و تا حد امکان بر اساس برش‌های سالانه، به چرخه فعالیت بازگردانده خواهند شد و سهم مهمی در ایجاد اشتغال خواهند داشت. وی عنوان کرد: در سال ۹۷ تعداد ۱۷۷ واحد

مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان اردبیل گفت: طی سال جاری تعداد ۱۱۴ واحد را کد در حوزه صنعت و کشاورزی به چرخه تولید و فعالیت این استان بازگشتند. به گزارش روابط عمومی اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی اردبیل، قاسم رحیمی در جلسه کارگروه تخصصی اشتغال استان اردبیل گفت: بر اساس بررسی‌های انجام شده در اول سال جاری از سوی سازمان صنعت و معدن، تعداد ۱۵۸ واحد تولیدی را کد در استان وجود دارد. وی تصریح کرد: در سال جاری ۵۶ واحد اقتصادی در حوزه صنعت به چرخه فعالیت بازگشت و این روند برای سال‌های آتی نیز ادامه خواهد داشت. مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی اردبیل اظهار کرد: طی یک‌سال گذشته از طریق بازگشت

وی افزود: در مورد جمع‌ریالی اقسام غیر خوراکی و محاسبه تورم آن بررسی‌های لازم انجام شده است ولی دیدگاه‌های محاسبه طیفین متفاوت است. تاجیک تأکید کرد: با توجه به اینکه وظیفه کمیته مزد کارشناسی و بررسی حداقل هزینه زندگی خانوار کارگران برای سال ۹۹ است، اعداد و ارقامی که از کمیته مزد برای سال آتی خارج می‌شود باید منطقی و مورد پذیرش جامعه باشد و این اعداد باید بدون در نظر گرفتن ملاحظات سیاسی کشور محاسبه و اعلام شود.

می‌شود باید منطقی و مورد پذیرش جامعه باشد. تاجیک با اعلام اینکه در نشست قبلی کمیته مزد شورای عالی کار در مورد تعیین اقلام خوراکی سبد معیشت با گروه دولت به تفاهم رسیده‌ام، گفت: جلسه قبلی کمیته مزد بدون حضور نمایندگان کارفرمایان برگزار شد و نمایندگان بخش‌های کاری و دولت بررسی‌هایی را بر اقلام خوراکی

عضو کمیته مزد شورای عالی کار: سبد معیشت خانوار کارگران باید منطقی تعیین شود. عضو کمیته مزد شورای عالی کار با اشاره به نشست کمیته مزد شورای عالی کار اظهار کرد: گروه کارفرمایان باید در این نشست حضور داشته باشند تا سبد معیشت خانوار کارگران برای سال ۹۹ مشخص شود. محمدرضا تاجیک در گفت‌وگو با تسنیم گفت: اعداد و ارقامی که از کمیته مزد برای تعیین دستمزد سال آتی خارج